

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Datum 16 december 2025
Betreft Voortgang nieuwe anti-witwasaanpak

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de nieuwe anti-witwasaanpak. In mei van dit jaar stuurden wij u een brief over deze nieuwe aanpak.¹ Het financiële stelsel speelt een belangrijke rol in onze economie. Daarom is het extra belangrijk om te voorkomen dat het stelsel misbruikt wordt door criminelen. De rol van poortwachters, zoals banken en notarissen, is essentieel om te voorkomen dat criminelen hun geld het financieel stelsel inbrengen en witwassen.

In het verleden schoten met name banken tekort in hun maatregelen om witwassen te voorkomen met forse schikkingen en ingrijpende hersteltrajecten tot gevolg. Hoewel het goed is dat banken voortvarend met het herstel aan de slag zijn gegaan, heeft dit ook ongewenste consequenties gehad. De afgelopen jaren kwamen er veel signalen binnen van klanten die problemen ervaren door de anti-witwasaanpak. Alle betrokken partijen zijn de laatste tijd bezig geweest om de risicogebaseerde aanpak te verbeteren. Wij zien dat er nog steeds veel ruimte is voor alle partijen in de anti-witwasketen om hierin stappen te zetten. Daarom hebben wij diverse gesprekken gehad met de belangrijkste partijen om de nieuwe anti-witwasaanpak vorm te geven.

De nieuwe anti-witwasaanpak heeft twee hoofddoelen: 1) lasten verlagen voor bonafide burgers en ondernemers; en 2) barrières verhogen voor criminelen. Het afgelopen half jaar zijn wij hard aan de slag gegaan met deze nieuwe aanpak.

Om doorbraken te forceren op een thema waar te lang te weinig vooruitgang is geboekt, is een gezamenlijke inzet cruciaal. Daarom spreken onze ministeries iedere maand met de grootbanken, de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), het Financieel Expertise Centrum (FEC), de Financial Intelligence Unit-Nederland (FIU NL) en het OM om voortgang op verschillende aspecten van het anti-witwasbeleid te boeken. Iedere partij draagt bij in diens eigen rol. Alle betrokkenen hebben de verantwoordelijkheid om te laten zien welke concrete acties in werking worden gezet en tot welke concrete resultaten dit leidt.

¹ Kamerstukken II, 2024/2025, 31 477, nr. 113

We zien dat er vooruitgang is en dat er stappen in de goede richting worden gezet. Het belangrijkste is dat bonafide burgers en ondernemers positieve effecten merken. Hierop gaan we in deze brief nader in.

Naast de banken moeten er ook verbeteringen worden gerealiseerd met andere partners in de anti-witwasketen zoals advocaten, notarissen, makelaars en accountants. Daarom zitten we ook elk kwartaal met deze poortwachters, hun toezichthouders, FIU-NL en de opsporingsdiensten om tafel om te werken aan verbeteringen.

Een belangrijk aandachtspunt bij de gehele anti-witwasaanpak is dat discriminatie wordt voorkomen. Eerder deden de banken, DNB en het ministerie van Financiën onderzoek naar ervaren discriminatie. Daaruit bleek onder meer dat banken soms vragen aan klanten stellen waar de antiwitwaswetgeving niet om vraagt. Het is niet acceptabel dat burgers daardoor discriminatie door hun bank ervaren. Samen met de NVB, DNB en de banken pakken we dit aan. Zo is de NVB bezig met een handleiding voor banken hoe zij discriminatie in de toepassing van de Wwft kunnen voorkomen, zijn de banken een samenwerking aangegaan met discriminatie.nl, en zijn banken bezig met het verbeteren van klantcommunicatie. In mijn brief van afgelopen september ben ik uitgebreider ingegaan op de acties en de voortgang om discriminatie aan te pakken.² In de maandelijkse gesprekken bespreken wij bij alle onderwerpen waar er een discriminatierisico is en hoe dit kan worden voorkomen. Zo bespreken we bijvoorbeeld de waarborgen om discriminatie te voorkomen bij het gebruik van AI.

1. Lagere lasten voor ondernemers en burgers

De aanpak bij het voorkomen van witwassen door met name banken zorgt er te vaak voor dat burgers en ondernemers soms veel (onnodige) vragen krijgen en moeilijker toegang hebben tot een betaalrekening. In sommige gevallen komt dit doordat poortwachters een 'better-safe-than-sorry' aanpak hanteren, waarbij ze strenger zijn dan het klantrisico vereist. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) vraagt om een risicogebaseerde aanpak. Dit geldt straks ook voor de nieuwe Europese anti-witwasverordening die vanaf juli 2027 van toepassing is. Het daadwerkelijk toepassen van de risicogebaseerde aanpak is een van de belangrijkste pijlers van onze nieuwe anti-witwasaanpak. Poortwachters moeten zich richten op de hogere witwasrisico's en minder doen bij lagere witwasrisico's. DNB noemt dit ook expliciet in haar publicaties.³ Wij zien dat de banken hier stappen in zetten. Tegelijkertijd blijven wij actief inzetten op verdere verbetering, zodat burgers en bedrijven ook echt verbetering merken.

a) Minder lasten voor poortwachters en hun klanten

² Kamerstukken II, 2025/26, 32 013, nr. 210

³ Raadpleegbaar via dnb.nl: [https://www.dnb.nl/nieuws-voor-de-sector/toezicht-2025/rapport-over-het-integriteitstoelicht-integriteitstoelicht-in-beeld-2025/](https://www.dnb.nl/nieuws-voor-de-sector/toezicht-2025/rapport-over-het-integriteitstoezicht-integriteitstoelicht-in-beeld-2025/)

De risicogebaseerde aanpak blijft een prioriteit met als doel om onnodige lasten te verlagen. Tijdens de maandelijkse sessies hebben we gesproken over het verbeteren van de risicogebaseerde aanpak. We zetten hiervoor de volgende stappen:

- De risicogebaseerde aanpak blijft een speerpunt tijdens de implementatie van het Europese anti-witwaspakket (AML-pakket).
- De Europese anti-witwasautoriteit (AMLA) geeft nadere uitwerking van de anti-witwasverordening, waaronder voor poortwachters. De inzet van DNB hierin, als onafhankelijk lid van de General Board van AMLA, blijft een risicogebaseerde benadering.
- DNB heeft een verkenning gedaan naar de proportionaliteit van de maatregelen die banken nemen en doet aanbevelingen aan banken hoe niet-noodzakelijke belasting van klanten kan worden beperkt.
- Samen met andere partijen zorgen we dat er meer kwantitatief inzicht komt in de voortgang van de anti-witwasaanpak.
- NVB heeft haar handleidingen voor de risicogebaseerde aanpak door banken geëvalueerd en gaat aan de slag met de verbeterpunten voor deze standaarden.

De afgelopen periode hebben we de Implementatiewet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (Iwt) geconsulteerd. In de eerste helft van volgend jaar wordt de wet voorgelegd aan de Raad van State. De Iwt is implementatie van de richtlijn uit het nieuwe anti-witwaspakket van de Europese Commissie (AML-pakket). We zorgen met de Iwt voor tijdige duidelijkheid voor de sector over hoe Nederland de richtlijn implementeert. Daarbij is de nationale ruimte die Nederland nog heeft zo risicogebaseerd en lastenluw mogelijk ingevuld. Zo zorgen we voor een lichte registratieplicht voor alle poortwachters en minder strenge UBO-regels voor Nederlandse stichtingen.

Het is essentieel dat de invulling van de anti-witwasverordening door AMLA ook zo risicogebaseerd en lastenluw mogelijk gebeurt. Naast de richtlijn is er ook de anti-witwasverordening, waar alle verplichtingen voor poortwachters instaan. De uitleg van die verplichtingen wordt gegeven door AMLA. Een deel van de uitleg is al in concept beschikbaar, bijvoorbeeld over hoe het cliëntenonderzoek moet worden uitgevoerd.⁴ Hierin komt de risicogebaseerde aanpak naar voren. Het is belangrijk dat dit ook verankerd wordt in de nadere regels die AMLA gaat publiceren. De Nederlandse toezichthouders, vertegenwoordigd door een directeur van DNB, en de FIU-NL zitten onafhankelijk in de *general board* van AMLA, samen met vertegenwoordigers van de toezichthouders en FIU's van de andere 26 lidstaten, en besluiten hier dus over

⁴ Rapport van de EBA over de uitwerking van de anti-witwasverordening: ([The EBA advises the European Commission on the foundations of the new anti-money laundering/countering the financing of terrorism regime](#) | European Banking Authority), raadpleegbaar via eba.europa.eu/press release

mee. De inzet van de toezichthouders en de FIU-NL is hierbij om de verdere uitwerking zo risicogebaseerd mogelijk te laten zijn.

DNB heeft een verkenning uitgevoerd naar de proportionaliteit van maatregelen die banken nemen in het kader van de Wwft. Zo is er gekeken naar aanvullende vragen die banken stellen aan hun klanten. De focus van de verkenning ligt hierbij op de niet-noodzakelijke belasting van klanten en op de obstakels die banken ervaren bij de proportionele toepassing van de Wwft. DNB zal met de banken de aanbevelingen uit het rapport verder bespreken en waar mogelijk concretiseren. Verder zal DNB in lijn met het rapport het onderwerp proportionaliteit blijven agenderen, ook bij nationale en internationale stakeholders.

We brengen meer inzicht in de concrete verbeteringen voor bonafide burgers en ondernemers. De afgelopen periode hebben banken zich ingespannen om de risicogebaseerde aanpak beter uit te voeren. Er zijn signalen dat dit tot positieve resultaten heeft geleid. Zo publiceerde ING cijfers over een dalend aantal verzoeken aan klanten in het kader van de Wwft.⁵ Dit is een goede start, maar wij willen dat er meer inzicht komt in de concrete resultaten door resultaten te kwantificeren, zowel in het verlagen van lasten voor bonafide klanten als het verhogen van barrières voor criminelen. Wij willen dat iedere partij relevante, geaggregeerde en geanonimiseerde data aanlevert zodat we de voortgang kunnen meten en monitoren. Om dit inzichtelijk te maken is een expertgroep opgezet met vertegenwoordigers van deelnemende organisaties van de maandelijkse sessies.

De NVB heeft samen met de banken de risicogebaseerde standaarden⁶ geëvalueerd. De afgelopen jaren heeft de NVB standaarden opgesteld die banken handvatten geven om risicogebaseerd te werk te gaan bij het cliëntonderzoek. De NVB geeft aan dat alle grootbanken deze standaarden inmiddels hebben geïmplementeerd en dat de kleinere banken ook goed op weg zijn. De banken rapporteren positieve effecten in reacties van politiek prominente personen (PEP's) en verbeterde risicoclassificaties van non-profit organisaties. Het is goed dat er positieve signalen worden gerapporteerd, maar we willen dat de vooruitgang ook meetbaar wordt gemaakt. De banken gaan verder aan de slag met het verbeteren van de bestaande standaarden en het opstellen van enkele nieuwe standaarden. Wij blijven de verdere ontwikkelingen hierop volgen en willen dit ook meenemen in de bovengenoemde expertgroep.

Banken geven aan dat de risicogebaseerde standaarden helpen bij het klantonderzoek naar PEP's. Hierdoor zullen PEP's minder vaak onnodige vragen ontvangen vanuit banken. Daarnaast heeft het ministerie van Financiën een brochure voor PEP's gepubliceerd. Deze is op 3 november onder meer naar de

⁵ https://www.linkedin.com/posts/peterhmjacobs_niemand-zou-discriminatie-mogen-ervaren-in-activity-7381287710503669761-zhz6

⁶ Website met de risicogebaseerde standaarden van de NVB: [Een meer risicogebaseerd klantonderzoek](#), raadpleegbaar via nvb.nl onder thema's/ veiliger en integer financieel stelsel.

Eerste en Tweede Kamer gestuurd.⁷ De informatiebrochure legt uit waarom er speciale regels zijn voor PEP's, wanneer iemand als PEP kwalificeert en wat een PEP kan verwachten. De tekst benadrukt dat poortwachters risicogebaseerd moeten werken.

Verantwoord gebruik van AI-modellen kan een belangrijke rol spelen in de risicogebaseerde aanpak. AI-modellen zijn krachtige instrumenten om accurater en efficiënter te focussen op hogere risico's. Het gebruik van AI-modellen is niet zonder risico's. Daarom heeft het Europese AML-pakket ook voorwaarden geïntroduceerd om deze risico's te mitigeren.

b) Betaalrekeningen voor bonafide klanten

Het is onacceptabel dat sommige bonafide ondernemers, non-profitorganisaties moeilijk een zakelijke betaalrekening kunnen openen of behouden. Zonder betaalrekening kun je niet meedoen aan de maatschappij. We krijgen signalen van gevallen waarbij klanten ogenschijnlijk onnodig geweerd of geblokkeerd worden door banken of dat de dienstverlening beperkt wordt. Vaak wordt hierbij door banken gewezen naar de anti-witwasregelgeving. In de praktijk blijkt dat hier ook andere redenen achter liggen, zoals commerciële overwegingen, zorgen over maatschappelijk verantwoord ondernemen of reputatierisico's voor de bank. Wij pakken dit aan.

- De NVB en VNO-NCW en MKB-Nederland hebben de opdracht gekregen om voor het einde van 2026 met een voorstel te komen voor zelfregulering om zo de toegang van zakelijke klanten tot een betaalrekening te verbeteren. Dit heeft geleid tot een positief resultaat: de betrokken sectorpartijen sluiten een convenant *verbeteren toegang zakelijke betaalrekeningen*.
- Wij hebben met Finland een non-paper⁸ over het recht op toegang tot een zakelijke betaalrekening ingediend bij de Europese Commissie en blijven ons in Europees verband, samen met de minister van Economische Zaken en andere EU-lidstaten, op gepaste momenten hiervoor inzetten.

Ondernemers en banken sluiten een convenant *verbeteren toegang zakelijke betaalrekening*, dat gaat over het aanvragen en het accepteren van zakelijke betaalrekeningen. Het convenant is opgesteld door de NVB, Betaal Vereniging Nederland (BVN), MKB-Nederland en VNO-NCW. Goede Doelen Nederland en Vereniging Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk zijn ook aangesloten bij het convenant. De bij het convenant aangesloten banken, betaalinstanties en elektronischgiroinstellingen die zakelijke betaalrekeningen aanbieden onderkennen het uitgangspunt dat in beginsel elke bonafide zakelijke klant, waaronder ondernemers en non-profitorganisaties, die in Nederland gevestigd of actief is over een betaalrekening moet kunnen beschikken.

⁷ Kamerstukken II, 2025/26, 32 013, nr. 312.

⁸ Kamerstukken II, 2024/25, 22 112, nr. 4009.

De aangesloten partijen hebben als doel de toegang tot betaalrekeningen voor bonafide zakelijke klanten te verbeteren. De partijen willen dit doel bereiken door de transparantie over de aanvraagprocedure en, indien van toepassing, de afwijzingsgrond te verbeteren, door aanvragers bewust te maken van het belang om tijdig informatie aan te leveren en door het oprichten van een hulppunt. Het convenant bevat ook een inspanningsverplichting voor de betrokken aanbieders van een zakelijke betaalrekening om bonafide zakelijke klanten welwillend te helpen met het verkrijgen van een betaalrekening.

Het hulppunt verstrekt informatie en verleent service aan bonafide zakelijke klanten wanneer zij problemen ervaren met het openen van een zakelijke betaalrekening. Het hulppunt biedt service door vragen van zakelijke klanten over een afgewezen aanvraag te beantwoorden en hen te informeren over het proces. Indien mogelijk verwijst het hulppunt de zakelijke klant door naar alternatieve aanbieders waar het openen van een zakelijke betaalrekening wel lukt. Het hulppunt volgt de aanvraag van de zakelijke klant en registreert of de doorverwezen aanvraag is geaccepteerd of afgewezen. Zakelijke klanten kunnen ook bij het hulppunt terecht voor andere vragen die indirect raken aan het aanvragen van een zakelijke betaalrekening, zoals bijvoorbeeld vragen over doorlooptijden of opzeggingen tijdens de looptijd van de rekening.

Na afloop van elk kalenderjaar vindt een evaluatie plaats. De conclusies en eventuele aanbevelingen daaruit worden in het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer of een ander geschikt gremium besproken. Wij zijn blij met dit resultaat en blijven de resultaten van het convenant monitoren. Na de evaluatie in het derde jaar nemen de betrokken partijen een besluit over het voortzetten van het hulppunt.

c) Gegevensdeling verbeteren

We blijven inzetten op het verbeteren van gegevensdeling in het kader van de anti-witwas aanpak. Gegevensdeling kan bijdragen aan een effectievere en efficiëntere anti-witwas aanpak. Door betere onderlinge samenwerking kunnen poortwachters meer inzicht krijgen in hoge en lage risico's, waarmee de risicogebaseerde aanpak versterkt wordt. Er is al veel mogelijk onder de huidige regelgeving. Met de implementatie van het AML-pakket wordt dat nog meer. Om de gegevensdeling te verbeteren nemen we de volgende stappen:

Datum

26 november 2025

Onze referentie

2025-0000593016

- We liggen op schema om banken vóór inwerkingtreding van het AML-pakket op een veilige en efficiënte manier aan te sluiten op de Basisregistratie Personen (BRP). We consulteren de benodigde wetgeving rond de jaarwisseling.
- FIU-NL is één van de Europese initiatiefnemers van een pilot om gegevensdeling tussen poortwachters te verbeteren. Dit helpt om te verkennen wat straks onder de nieuwe verordening mogelijk en wenselijk is.
- DNB werkt met andere Europese toezichthouders aan een *guidance* voor gegevensdeling onder de anti-witwasverordening.
- We gaan initiatieven stimuleren om digitale ID-bewijzen en eID-wallets in te zetten bij klantonderzoeken, zodat die eind 2026 beschikbaar zijn. Dit kan poortwachters en klanten helpen in het klantonderzoek.
- Opsporingspartners en het Openbaar Ministerie onderzoeken op welke manier gericht informatie kan worden gedeeld met banken om clientonderzoek en transactiemonitoring te verbeteren.

Samen met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) gaan we banken aansluiten op de BRP. Dit doen we op een veilige en proportionele manier. Wanneer de anti-witwasverordening van toepassing is, zullen banken veel gegevens (opnieuw) moeten uitvragen en die vervolgens periodiek moeten verifiëren. Door banken met de juiste waarborgen aan te sluiten op de BRP zorgen we ervoor dat klanten niet meer veelvuldig hun gegevens hoeven te delen. Daarmee worden lasten voor burgers en banken verlicht en risico's op onnodige uitsluiting van het betalingsverkeer beperkt. Samen met de minister van BZK streven we ernaar om rond de jaarwisseling de benodigde wetgeving openbaar te consulteren. De beoogde aansluiting zal alleen proportionele gegevensuitwisseling mogelijk maken – alleen gegevens die banken wettelijk nodig hebben voor klantonderzoek – en duidelijke waarborgen bevatten tegen misbruik en ongewenste datatoegang. Banken zullen enkel toegang krijgen tot BRP-gegevens voor klantonderzoek van natuurlijke personen en hun vertegenwoordigers (bijvoorbeeld bij kinderen). Hiervoor is aanpassing van het Besluit basisregistratie personen vereist.

FIU-NL is een van de initiatiefnemers van een Europese pilot over informatieuitwisseling. Deze pilot betreft een samenwerking tussen Europese FIU's en diverse banken, in afstemming met de betrokken ministeries en toezichthouders. In deze pilot wordt uitsluitend op basis van de huidige wettelijke mogelijkheden over specifieke casussen informatie uitgewisseld tussen FIU's onderling, tussen FIU's en banken en tussen de banken onderling. Hierbij is aandacht voor het identificeren van toekomstige mogelijkheden op basis van artikel 75 van de nieuwe antiwitwasverordening. De eerste uitkomsten worden volgend jaar al verwacht. We blijven dit initiatief steunen en zijn benieuwd naar de uitkomsten. We verwachten dat ook dit initiatief poortwachters helpt om de antiwitwaswetgeving effectiever uit te voeren.

DNB werkt met andere toezichthouders aan een *guidance* op EU-niveau voor banken en andere instellingen met betrekking tot mogelijkheden voor gegevensdeling op basis van artikel 75 van de anti-witwasverordening. Het doel is om guidance te ontwikkelen die een geharmoniseerd Europees kader biedt met handvatten voor instellingen om te begrijpen onder welke voorwaarden zij informatie kunnen delen. Zo kunnen instellingen bij inwerkingtreding van het AML-pakket snel en consistent gebruikmaken van deze mogelijkheid. Daarnaast werkt de AP samen met andere Europese privacy-toezichthouders aan een uitleg op EU-niveau. Wij vinden het van belang dat deze twee trajecten op termijn samenkomen.

d) Goed werkend UBO-register

Poortwachters kunnen efficiënter werken als zij een goed werkend UBO-register kunnen raadplegen. In het UBO-register staat wie de eigenaar is van een organisatie, of wie zeggenschap of een belang daarin heeft. Dit zijn de uiteindelijk belanghebbenden (UBO's). Het register helpt poortwachters criminele activiteiten voorkomen. Zowel poortwachters als ondernemersorganisaties roepen daarom op om te werken aan een hoogwaardig UBO-register. Tegelijkertijd is het belangrijk om de gegevens van personen die staan ingeschreven in het register te beschermen. Hiervoor doen we het volgende:

- Het wetsvoorstel om de toegang tot het UBO-register te beperken is op 16 juli 2025 in werking getreden. Dit verbetert de privacy van personen die in het register staan ingeschreven.
- Op 28 november is de consultatie gestart van een besluit waarin toegang voor onder andere journalisten en maatschappelijke organisaties wordt geregeld. In dit besluit zijn ook waarborgen opgenomen die risico's op onrechtmatig gebruik van UBO-gegevens verder beperken.
- Als onderdeel van de Iwt zijn nieuwe bevoegdheden voor de Kamer van Koophandel (KVK) openbaar geconsulteerd om UBO-opgaven te verifiëren en voor het Bureau Economische Handhaving (BEH) om te handhaven op het UBO-register.
- We hebben de AP om advies gevraagd over ons voornemen om poortwachters toegang te geven tot meer informatie in het UBO-register. Dit helpt poortwachters bij het efficiënt uitvoeren van de antiwitwaswetgeving.
- Het doel is om de Wet internationale sanctiemaatregelen (Wis) begin volgend jaar naar de Tweede Kamer te sturen. Hiermee wordt het mogelijk om in het UBO-register aantekeningen te maken bij personen en entiteiten waarvoor financiële sancties gelden.
- We komen met een duidelijke handleiding hoe de UBO bepaald kan worden bij veelvoorkomende organisatiestructuren. Dit maakt de registratie van UBO's makkelijker en zorgt voor een eenduidige uitleg van het UBO-begrip. Bij het maken van de handleiding worden de poortwachters betrokken.

Wij zorgen ervoor dat de privacy van personen die in het UBO-register staan beter wordt beschermd. Op 16 juli 2025 is het wetsvoorstel voor de beperking van de toegang tot het UBO-register in werking getreden. Op 28 november is het besluit voor wie toegang tot het UBO-register gaat krijgen in het kader van *legitiem belang* in consultatie gegaan.⁹ Dit zijn onder andere journalisten en maatschappelijke organisaties. Wie een legitiem belang hebben volgt uit Europese regels. Verder is er een aantal maatregelen en waarborgen opgenomen om de privacy van personen die in het UBO-register staan beter te beschermen. Zo is er een extra afschermingsgrond opgenomen, zodat personen in het UBO-register om afscherming kunnen vragen wanneer zij aangifte hebben gedaan van bedreiging. Dit besluit zal in het voorjaar van 2026 bij de Tweede Kamer worden voorgehangen. We bekijken of er aanvullende stappen nodig zijn om afscherming in het geval van bedreiging mogelijk te maken.

We maken het UBO-register betrouwbaarder en bruikbaar voor poortwachters. In de Iwt zijn nieuwe bevoegdheden opgenomen voor KVK en het BEH om de kwaliteit van het UBO-register te verbeteren. In de brief van 14 mei 2025 kondigden we aan dat we voornemens zijn om poortwachters toegang te geven tot (meer) informatie in het UBO-register die zij nodig hebben voor het cliëntenonderzoek. Hierover hebben we de AP om advies gevraagd en we verwachten dit advies op korte termijn. Via het Wetsvoorstel internationale sanctiemaatregelen (Wis) en de Iwt wordt geregeld dat in het UBO-register een aantekening gemaakt kan worden bij personen of entiteiten waar sancties voor gelden. Het doel is om de Wis begin volgend jaar naar de Tweede Kamer te sturen.

We beperken de lastendruk voor juridische entiteiten als gevolg van de UBO-registratie. We ontwikkelen een duidelijke handleiding voor het bepalen van de UBO bij veelvoorkomende organisatiestructuren. Hiermee wordt het makkelijker om vast te stellen wie de UBO in deze gevallen is. Dit zorgt voor een eenduidige uitleg. Dit doen we samen met het BEH, de KVK en toezichthouders. Ook poortwachters worden betrokken. Hierdoor wordt het voor juridische entiteiten die hun UBO's moeten registreren eenvoudiger om aan hun verplichtingen te voldoen. Ook zorgt dit voor duidelijkheid over het UBO-begrip onder poortwachters zodat er geen verschillende UBO's worden geïdentificeerd bij dezelfde type entiteit. Deze handleiding zal voor de inwerkingtreding van het AML-pakket worden gedeeld met poortwachters en entiteiten die hun UBO's dienen te registreren.

e) Gerichte communicatie voor meer begrip bij klanten

Poortwachters moeten vragen stellen aan hun klanten, bijvoorbeeld over de herkomst van geld of goederen. Dit doen zij om het financiële stelsel schoon te houden en Nederland te beschermen tegen de georganiseerde criminaliteit. Burgers en ondernemers ervaren deze vragen soms als vervelend en onnodig. Het

⁹ Hier raadpleegbaar: <https://internetconsultatie.nl/wijzigingsbesluittoeganguboregisterslegitiembelang/b1>

is voor hen ook niet altijd helder waarom deze vragen worden gesteld. Daarom ondernemen we de volgende acties:

- Tijdens de kwartaalsessies inventariseren we samen met poortwachters wat zij nodig hebben om klanten te informeren over de anti-witwasaanpak.
- We werken samen met de poortwachters en andere partijen in de anti-witwasketen aan een communicatieplan om klanten van poortwachters bewust te maken van de noodzaak van de anti-witwasaanpak. Naar verwachting is dit plan in het eerste kwartaal van 2026 gereed.

Er wordt gewerkt aan een communicatieplan om de klanten van poortwachters bewust te maken van de rol van poortwachters in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit. Het plan beoogt het begrip bij burgers en ondernemers te vergroten over de noodzaak van de anti-witwasaanpak en waarom zij daarover bevraagd kunnen worden. We gebruiken de kwartaalsessies om samen met poortwachters en andere partners te bespreken hoe wij klanten van poortwachters het beste kunnen voorlichten over de anti-witwasaanpak. We bezien samen met de poortwachters wat er nodig is om bewustwording onder klanten van poortwachters te creëren over de anti-witwasaanpak en waarom zij daar soms mee te maken kunnen krijgen.

2. Barrières voor criminelen verhogen

De aanpak van georganiseerde criminaliteit blijft een topprioriteit. Criminele netwerken vormen een groot gevaar voor onze samenleving, bedreigen onze nationale veiligheid en ontwrichten onze democratische rechtstaat. Met crimineel geld verschaffen criminelen zich macht en kunnen ze hun criminele bedrijf in stand houden. Een stevige anti-witwasaanpak met effectieve barrières is daarom essentieel om de integriteit van het Nederlandse financiële stelsel te beschermen en te voorkomen dat de onderwereld aan invloed wint en onze samenleving ondermijnt.

Wanneer er toch sprake is van het witwassen en gebruiken van crimineel verdiend geld, werken we nauw samen met onze opsporingspartners om criminelen op te sporen, te vervolgen en het criminele vermogen af te pakken. De aanpak van criminele geldstromen richt zich niet enkel op het voorkomen en bestraffen van criminaliteit, maar ook op het verstoren en doorbreken van het criminele verdienmodel. We willen daarom de barrières voor criminelen om geld te verdienen verder verhogen, omdat geld het belangrijkste motief blijft van georganiseerde criminaliteit.

a) Aanpak grootste witwasrisico's

Ons doel is een integer en weerbaar financieel stelsel, waarvan zowel burgers als ondernemers profiteren. Tegelijkertijd zien we ruimte voor versterking van de anti-witwasaanpak. Daarom hebben we de afgelopen periode onder andere ingezet op

een meer risicogebaseerde aanpak. Door ons te richten op de grootste witwasrisico's, slaan we toe waar we criminelen het hardst raken, namelijk hun verdienmodel. Daarvoor ondernemen we de volgende acties:

- We werken aan de mogelijkheden voor een uitgebreidere terugkoppeling van FIU-NL aan poortwachters over wat er met meldingen van ongebruikelijke transacties is gedaan.
- FIU en DNB zetten richting AMLA in op tijdige, heldere en duidelijke richtsnoeren met daarin indicatoren van verdachte transacties.
- Bij de implementatie van het AML-pakket introduceren we een verbod voor contante betalingen voor diensten boven 3.000 euro.
- We maken het mogelijk voor overheidsorganisaties om verdachte transacties te melden bij de FIU-NL.
- Het wetsvoorstel met een nieuwe opschortingsbevoegdheid voor de FIU-NL willen we in werking laten treden op 1 juli 2026, zodat de FIU-NL en poortwachters voldoende tijd hebben zich voor te bereiden.
- Het WODC publiceerde op 2 september het onderzoek over ondergronds bankieren, waaronder Trade Based Money Laundering (TBML). Dit rapport is ook aan de Tweede Kamer aangeboden. De beleidsreactie zal spoedig worden verstuurd.
- De minister van Justitie en Veiligheid informeert de Tweede Kamer begin 2026 over de resultaten van verkenning naar misbruik van rechtspersonen.

We zetten in op een betere *feedbackloop* van FIU-NL naar poortwachters.

Op dit moment krijgen poortwachters in de meeste gevallen teruggekoppeld wanneer een gemelde ongebruikelijke transactie verdacht is verklaard. Daarnaast voorziet de FIU-NL poortwachters van vastgestelde typologieën en periodieke inzichten in algemene fenomenen, aandachtsgebieden en meldinstructies. Het AML-pakket verplicht FIU's er toe om bepaalde informatie terug te koppelen die nog niet onder de huidige Wwft teruggekoppeld kan worden. Maar het AML-pakket biedt ook de mogelijkheid om meer informatie terug te koppelen. In de Iwt is een grondslag opgenomen dat dit nader wordt uitgewerkt per algemene maatregel van bestuur. In het kader van de Iwt heeft de FIU-NL, net als een aantal andere partijen, ook een uitvoeringstoets opgesteld en wordt het gesprek over de FIU-NL wat nodig is met de FIU gevoerd. De uitkomsten daarvan worden verwerkt in de Iwt.

Het OM, de politie en de FIOD onderzoeken samen met banken welke informatie zij, met de juiste waarborgen, kunnen delen. Poortwachters kunnen hierdoor gericht aan clientonderzoek en transactiemonitoring doen. Binnen het zogenaamde NextGen-initiatief van de NVB is onderzocht of tactische informatie uit strafrechtelijke onderzoeken gedeeld kan worden met poortwachters. Het wetboek van strafvordering biedt hier geen ruimte toe, aangezien verstrekking van strafvorderlijke gegevens voor belangen anders dan het opsporingsonderzoek zelf niet mogelijk is. We verkennen samen met partners

de mogelijkheden om contextinformatie te verstrekken. Deze contextinformatie kan poortwachters helpen om beter en slimmer hun rol in te vullen.

Daarnaast is het belangrijk om de overdracht van verdacht verklaarde transacties van de FIU-NL naar de opsporing te verbeteren en om structureel meer inzicht te krijgen in het gebruik van verdacht verklaarde transacties in de opsporings- en vervolgingsfase. Daarom wordt via het traject ketenversterking ingezet op een gerichtere informatieoverdracht van de FIU-NL aan de (bijzondere) opsporingsdiensten en de verbetering van de registratie van het gebruik van verdacht verklaarde transacties door deze (bijzondere) opsporingsdiensten. Zo kan het opsporingsbelang en de relevantie van ieder dossier nog beter worden beoordeeld. Een concreet resultaat uit dit traject is dat voor ieder verdacht verklaard transactiedossier een opsporingsdienst in positie is om deze actief in ontvangst te nemen en dat dossiers van verdacht verklaarde transacties in het geval van lopende onderzoeken gericht onder de aandacht worden gebracht bij de opsporing.

Het AML-pakket zorgt ervoor dat de regels in alle lidstaten gelijk getrokken worden. Wij willen dat alle partijen die volgens de nieuwe wet moeten werken voldoende bekend zijn met de nieuwe wet- en regelgeving en dit hebben ingepast in hun werk voordat deze inwerking treedt. De voorbereiding op de nieuwe wettelijke situatie vindt plaats in de kwartaalsessies met stakeholders.

Poortwachters melden onder het AML-pakket straks verdachte transacties in plaats van ongebruikelijke transacties. De rol van FIU-NL in de keten blijft ongewijzigd. Belangrijke wijziging ten opzichte van de bestaande meldplicht is dat Nederland niet langer eigen nadere regels of nationale indicatoren kan voorschrijven voor wanneer er gemeld moet worden. Die bevoegdheid heeft AMLA, en die zal uiterlijk 10 juli 2027 nadere richtsnoeren inzake indicatoren hierover publiceren.

We introduceren een verbod op contante betalingen voor diensten boven de 3.000 euro. Betalingen met grote sommen contant geld brengen zowel veel administratieve lasten voor ondernemers als witwasrisico's met zich mee. Het wetsvoorstel Plan van aanpak witwassen, dat al een verbod op betalingen voor *goederen* met contant geld introduceert, treedt inwerking op 1 januari 2026. Bij de implementatie van het AML-pakket breiden we dit verbod uit naar contante betalingen voor *diensten* boven dezelfde grenswaarde, namelijk 3.000 euro.

We maken het gericht mogelijk voor overheidsorganisaties, zoals gemeenten, om gegevens over verdachte transacties te melden bij de FIU-NL. Crimineel geld kan op verschillende plekken de kop opsteken, ook bij procedures en transacties waar medeoverheden een belangrijke rol spelen, zoals subsidietrajecten en vastgoedtransacties. Het is op dit moment nog niet mogelijk voor overheidsorganisaties om gegevens over verdachte, dan wel ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU-NL. In de implementatie van het AML-pakket wordt hiervoor daarom een mogelijkheid gecreëerd. De richtlijn van het AML-pakket biedt namelijk de mogelijkheid om andere organisaties en sectoren dan

poortwachters aan te wijzen die verdachte transacties kunnen melden bij FIU-NL. De komende periode zullen wij verder verkennen welke overheidsorganisaties een dergelijke bevoegdheid dienen te krijgen en welke informatie zij mogen melden, zodat dit bij algemene maatregel van bestuur geborgd kan worden.

Het wetsvoorstel met een nieuwe opschortingsbevoegdheid voor de FIU-NL, is aangenomen door de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. Het betalingsverkeer wordt steeds sneller en is niet gebonden aan grenzen. Criminelen kunnen hier gebruik van maken door het wegsluizen van hun criminele winsten, vaak naar het buitenland. Door de opschortingsbevoegdheid kan een transactie op verzoek van de FIU-NL tijdelijk door een poortwachter worden aangehouden en kan worden voorkomen dat criminelen geld snel uit zicht kunnen krijgen. Inwerkingtreding van die bevoegdheid is voorzien voor 1 juli 2026, zodat de FIU-NL en poortwachters voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden.

Het WODC heeft in september dit jaar een onderzoek gepubliceerd over het fenomeen ondergronds bankieren.¹⁰ De beleidsreactie naar aanleiding van het WODC-rapport ondergronds bankieren met daarin de specifieke stappen en acties die worden ondernomen zal spoedig aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Een separaat traject van de minister van Justitie en Veiligheid is de probleemverkenning naar het huidige stelsel van toezicht op rechtspersonen en de samenwerking van instanties die nodig is om misbruik van rechtspersonen te voorkomen en te bestrijden. Na afronding van de verkenning wordt de Tweede Kamer over de resultaten hiervan geïnformeerd. Naar verwachting zal dit het eerste kwartaal van 2026 zijn.

a) Nationale coördinatie en regie

We hebben de afgelopen periode ingezet op een betere coördinatie van de anti-witwasaanpak. Dit doen wij onder meer door periodiek met poortwachters, FIU-NL, toezichthouders en opsporing samen te komen om sterker in te zetten op de risicogebaseerde aanpak. Zo zijn er een aantal succesvolle kwartaalsessies georganiseerd waarin onderwerpen uit de brief van mei, zoals de verandering in meldplicht en de risicogebaseerde aanpak, zijn besproken. Daarnaast willen wij, samen met de poortwachters mogelijke knelpunten agenderen. We ondernemen de volgende acties:

¹⁰ *Kamerstukken II*, vergaderjaar 2024-2025, 29911, nr. 478.

Datum

26 november 2025

Onze referentie

2025-0000593016

- We spreken maandelijks en elk kwartaal met poortwachters, toezichthouders en de opsporingsdiensten om de anti-witwasaanpak te coördineren.
- Het Financieel Expertise Centrum (FEC) onderzoekt op welke manier het samenwerkingsverband een grotere rol op zich kan nemen bij de ondersteuning van de risicogebaseerde aanpak.¹¹
- De nationale risicoanalyses (NRA) witwassen en terrorismefinanciering gaan we bruikbaar maken voor de verschillende groepen poortwachters, onder andere door te verkennen hoe bestaande sectorale risicobeelden als *best practice* kunnen dienen. Ook zullen we de onderzoekers vragen om in te gaan op lage(re) risico's, om zo poortwachters te helpen om te bepalen waar minder werk mogelijk is.
- We vertalen de lessen en ervaringen met deze NRA's, samen met ontwikkelingen rondom internationale standaarden, door naar de ontwikkeling van de volgende NRA's. Deze zijn eind 2027 beschikbaar. Uw Kamer zal hierover worden geïnformeerd.

We willen dat het FEC een grotere rol op zich neemt bij de ondersteuning van de risicogebaseerde aanpak. Het FEC is hierover in gesprek met de samenwerkende partners. Over de uiteindelijke rol van het FEC zullen we de Tweede Kamer bij de volgende updatebrief informeren.

De NRA's witwassen en terrorismefinanciering zijn essentieel om de grootste witwas- en terrorismefinancieringsrisico's te identificeren. De opdracht voor de nieuwe NRA's witwassen en terrorismefinanciering wordt spoedig verstrekt. Beoogd wordt om de nieuwe NRA's in 2027 te kunnen publiceren. We nemen de geleerde lessen van de vorige NRA's mee en hebben een NRA voor ogen die meer gebruik maakt van kwantitatieve analyse en meer aandacht besteedt aan lagere risico's. Daarnaast onderzoeken we op welke manier de NRA effectief kan worden vertaald naar risico's op sectoraal niveau. Zo wordt er momenteel gewerkt aan de tweede *Financial Crime Threat Assessment* van de NVB. Eventuele lessen uit dit traject zullen we waar mogelijk doortrekken naar andere hoogrisicosectoren en poortwachtersgroepen.

Voorkomen van crimineel misbruik van ons financieel stelsel vereist een gezamenlijke inzet. Daarbij moet ook goed rekening worden gehouden met de mogelijke lasten die worden ervaren door bonafide burgers en ondernemers. De afgelopen periode zijn er goede stappen gezet om die balans te herstellen. Daarnaast zien wij dat er breed draagvlak is voor deze aanpak. De aankomende periode gaan wij hier dan ook mee door en zullen we de vooruitgang verder inzichtelijk maken. We zullen u voor het einde van 2026 een volgende voortgangsbrief sturen.

¹¹ Het FEC is een samenwerkingsverband tussen autoriteiten met een toezicht-, controle-, vervolgings- of opsporingstaak in de financiële sector en is opgericht om de integriteit van deze sector te versterken.

Generale Thesaurie
Financiële Markten

Datum
26 november 2025

Onze referentie
2025-0000593016

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

E. Heinen

de minister van Justitie en Veiligheid,

F. Van Oosten

TER BESLISSING

Aan
de minister

5/7/12

1 Dank!

nota

Voortgang nieuwe anti-witwasaanpak

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum
4 december 2025

Notanummer
2025-0000594363

Bijlagen
1. Tekenversie EK brief
2. Tekenversie TK brief

Aanleiding

- U heeft in mei dit jaar, samen met de minister van Justitie en Veiligheid, de nieuwe anti-witwasaanpak aan de Eerste en Tweede Kamer gestuurd.
- U heeft aan beide Kamers toegezegd dat u eind 2025 een voortgangsbrievenbrief stuurt over deze nieuwe aanpak. Deze vindt u in concept in de bijlagen.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met de brief? Dan vragen wij u de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer in bijlage 1 en 2 te ondertekenen. De brief wordt gelijktijdig voorgelegd aan de minister van JenV.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota en eerdere nota's, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- In de aankondiging van de nieuwe anti-witwasaanpak heeft u, samen met de minister van Justitie en Veiligheid, twee hoofddoelen geformuleerd:
 - Het verlagen van lasten voor bonafide ondernemers en burgers.
 - Het verhogen van barrières voor criminelen.
- De brief geeft een overzicht van de voortgang van de aangekondigde acties op deze hoofddoelen. De algemene lijn in de brief is dat er het afgelopen jaar met alle betrokkenen goede voortgang is geboekt. Tegelijkertijd is er nog ruimte om de resultaten duidelijker zichtbaar te maken voor ondernemers en burgers en de voortgang kwantitatiever te meten. Hiermee gaan we ook de komende periode verder aan de slag.
- De belangrijkste punten waar voortgang op geboekt is om de lasten te verlagen voor bonafide burgers en ondernemers zijn:
 - Het convenant *verbeteren zakelijke toegang betaalrekening* dat banken en ondernemersorganisaties, na uw oproep, gaan sluiten. Zij willen dit op 16 december bekend gaan maken.
 - Consultatie van de lastenluwe implementatie van het Europese AML-pakket is afgerond.
 - DNB heeft een verkenning uitgevoerd naar de proportionaliteit van Wwft-maatregelen door banken (en of die maatregelen in verhouding staan tot het witwasrisico) en komt met aanbevelingen.
 - Het wetsvoorstel om toegang tot het UBO-register te beperken is op 16 juli 2025 in werking getreden.

- Het belangrijkste punt waar vooruitgang op geboekt is om de barrières voor criminelen te verhogen is:
 - Er is wetgeving aangenomen om de FIU mogelijkheid te geven om poortwachters een spoedbevriezing van een bedrag te laten te laten doen. Deze treedt naar verwachting 1 juli 2026 in werking
- Een overzicht van de vooruitgang op de aangekondigde acties in de vorige brief vindt u in onderstaand overzicht. Met deze brief doet u verschillende moties en toezeggingen af.
- Parallel ligt er ook een nota bij u waarin uw beslissing over het convenant *verbeteren toegang zakelijke betaalrekeningen* wordt gevraagd. Het advies in die nota is onder voorbehoud van uw akkoord verwerkt in deze brief.

Toelichting

Verlagen van lasten voor bonafide ondernemers en burgers (voornamelijk uw terrein)

1. Minder lasten voor poortwachters en hun klanten	• Het Europese AML-pakket wordt lastenluw geïmplementeerd. • De Europese anti-witwasautoriteit (AMLA) geeft nadere uitleg van de anti-witwasverordening, waaronder voor poortwachters. De inzet van DNB hierin blijft een risicogebaseerde benadering. • DNB heeft een verkenning gedaan naar niet-noodzakelijke belasting van klanten door maatregelen van banken en komt met aanbevelingen voor banken. • De Nederlandse Vereniging van Banken heeft haar risicogebaseerde standaarden geëvalueerd en gaat verder met implementatie van de standaarden. • We gaan werken aan meer (kwantitatief) inzicht in concrete verbeteringen voor klanten.
2. Betaalrekeningen voor bonafide klanten	• Er is een convenant <i>verbeteren toegang zakelijke betaalrekeningen</i> gesloten dat ziet op het ondersteunen van klanten bij het aanvragen van een zakelijke betaalrekening. • In Europees verband blijven we ons inzetten voor het recht op toegang tot zakelijke betaalrekeningen en hebben we een non-paper ingediend bij de Europese Commissie.
3. Gegevensdeling verbeteren	• Rondom de jaarwisseling consulteren we de benodigde wetgeving om banken aan te sluiten op de Basisregistratie persoonsgegevens. • FIU-NL is een van de initiatiefnemers van een Europese pilot over gegevensdeling. • DNB werkt aan guidance met andere Europese toezichthouders over gegevensdeling onder het AML-pakket. • We gaan initiatieven om digitale ID-bewijzen en eID-wallets in te zetten bij klantonderzoeken stimuleren, zodat die eind 2026 beschikbaar zijn. • Opsporingspartners en het Openbaar Ministerie kijken op verzoek van JenV hoe gerichte informatie gedeeld kan worden met banken.
4. Goed werkend UBO-register	• Het wetsvoorstel om toegang tot het UBO-register te beperken, is op 16 juli 2025 in werking getreden. • Met de implementatie van het Europese AML-pakket komen er bevoegdheden voor de Kamer van Koophandel om UBO-opgaven te verifiëren en het Bureau Economische Handhaving voor handhaving op het UBO-register.

	- De AP is om advies gevraagd over het voorstel voor uitbreiding van toegang tot het UBO-register voor poortwachters. - Er komt een duidelijke handleiding voor het bepalen van UBO's.
5. Gerichte communicatie voor meer begrip	JenV werkt aan een communicatieplan om burgers en ondernemers bewuster te maken van de rol van poortwachters in de anti-witwasaanpak.

Barrières voor criminelen (voornamelijk het terrein van de minister van JenV)

1. Aanpak grootste witwasrisico's	- JenV werkt aan mogelijkheden voor nadere terugkoppeling over meldingen vanuit de FIU richting poortwachters over wat er met meldingen van ongebruikelijke transacties wordt gedaan. - FIU en DNB zetten richting de AMLA in op tijdige, heldere richtsnoeren voor melden verdachte transacties. - Bij de implementatie van het AML-pakket introduceren we een verbod voor contante betalingen voor diensten boven 3.000 euro. - JenV gaat het mogelijk maken voor overheidsorganisaties (bijv. gemeenten) om verdachte transacties te melden bij FIU-NL. - Er is wetgeving aangenomen van JenV om de FIU mogelijkheid te geven om poortwachters een spoedbevrozing van een bedrag te laten te laten doen. De verwachte inwerkingtreding is 1 juli 2026.
2. Nationaal coördinator	- Het Financieel Expertise Centrum (FEC) onderzoekt op verzoek van JenV welke rol zij kunnen nemen bij de ondersteuning van de risicogebaseerde aanpak voor alle poortwachters (en niet alleen banken). - Spoedig start het onderzoek voor nieuwe nationale risicoanalyses (NRA) Witwassen en terrorismefinanciering. We willen deze bruikbaar maken voor verschillende groepen poortwachters. Daarnaast vragen we onderzoekers om ook in te gaan op lage(re) risico's om zo poortwachters te helpen om te bepalen waar minder werk mogelijk is.

Communicatie

Zodra de brief gedeeld is met de Kamers en daarmee openbaar is, publiceren we een bericht op het corporate kanaal van het ministerie van Financien (LinkedIn). We leggen de nadruk op concrete voortgang zoals het convenant verbeteren toegang zakelijke betaalrekeningen.

Politiek/bestuurlijke context

Hieronder vindt u een overzicht van de relevante openstaande moties en toezeggingen die in verschillende Kamerbrieven en debatten zijn gedaan.

Toezegging CD Financiële Markten september 2025	Toezegging over het informeren van de Kamer over wat de sector zelf afsprekt voor het aanbieden van een zakelijke betaalrekening voor het einde van het jaar. <i>(wordt hiermee afgedaan)</i>
Toezegging CD Witwassen september 2025	Toezegging dat de minister rapporteert over de voortgang rondom de basisbetaalrekeningen. <i>(wordt hiermee afgedaan)</i>
Toezegging CD Witwassen september 2025	Toezegging om in Q4 2025 updates te sturen naar de Kamer waar resultaten zijn geboekt. <i>(wordt hiermee afgedaan)</i>

Toezegging CD Witwassen september 2025	Toezegging om transparantie te bieden over de agenda's en wat de uitkomsten daarvan zijn, zit het OM ook bij. Eind dit jaar kamer informeren (<i>wordt hiermee afgedaan</i>).
Brief 14 mei 2025	Toezegging om voor het einde van 2025 een voortgangsbrief naar beide Kamers te sturen (<i>wordt hiermee afgedaan</i>).
CD Eurogroep/Ecofinraad 2 april 2025	Toezegging om voor het einde van het jaar stappen te zetten wat betreft de zakelijke betaalrekening, en hierover schriftelijk te informeren (<i>wordt hiermee afgedaan</i>).
WGO UBO-registers februari 2025	• Motie De Vries (VVD) verzoekt de regering aanvullende maatregelen uit te werken om gegevens van mensen die met bedreiging te maken krijgen te beschermen. • Motie Flach over strikt interpreteren van het begrip legitiem belang. • Motie Flach over beperken lastendruk voor anbi's.
Tweeminuten debat Financiële Markten februari 2025	• Motie Faddegan over acceptatieplicht financiële dienstverleners voor alle Nederlandse rechtsvormen. • Motie Flach/Idsinga over aandringen dat banken het "ja, tenzij" principe hanteren bij accepteren van zakelijke klanten.
Algemene Financiële Beschouwingen November 2022	Motie Prast verzoekt de regering om te voorkomen dat banken een rekening weigeren of eenzijdig opheffen zonder dat daar vanuit perspectief van witwassen een gerechtvaardigde reden voor is.
Tweeminutendebat Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering April 2022	Motie Azarkan over het voor banken onmogelijk maken om gehele branches een bankrekening te ontzeggen.
Debat implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn februari 2018	Toezegging om de lasten van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) blijven te monitoren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

wo. 5/11, 10.30-12.00 uur
Daalderzaal

Ministerie van Financiën

TER ADVISERING

Aan

de minister

2/11

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

nota

Vorbereiding bestuurderssessie 5/11 over de
antiwitwasaanpak

Persoonsgegevens

Aanleiding

- Op 5 november tussen 10.30 en 12.00 heeft u, samen met de minister van Justitie en Veiligheid, een overleg met de bestuurders van ING, ABN Amro, Rabobank, DNB, NVB, AP, OM, FEC en de FIU over de nieuwe antiwitwasaanpak die u op 14 mei naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Dit is een vervolg op het bestuurdersoverleg dat u in februari van dit jaar heeft gehad.
- U wordt ambtelijk ondersteund door en twee beleidsmedewerkers.
- De input van dit overleg wordt onder meer gebruikt voor de voortgangsbrief die u heeft toegezegd voor het eind van het jaar naar de Tweede en Eerste Kamer te sturen.

Datum

23 oktober 2025

Notanummer

2025-0000492404

Bijlagen

Voorgestelde agenda

- Opening & introductie, door u en de minister van JenV.
- Bespreking voortgang uitwerking antiwitwasaanpak
 - Maandelijks overleggen
 - Behaalde resultaten
 - Knelpunten
- Afsluiting en vervolgstappen

De aanwezigen zijn:

NVB
ING
ABN AMRO
Rabobank
DNB
FIU
OM
FEC (samenwerkingsverband opsporing en toezichthouders in antiwitwasketen)
AP

Persoonsgegevens

Zou graag bijden de bijeenkomst
ambtelijk laten opsommen
wat tot nu toe is bereikt
en wat nog moet gebeuren.

↳ wil graag druk erop
houden, bijv.
dnu gezamen
lyke achterlijst
+ deadlines.

↳ graag
voorstel
hiervoor

Spreekpunten

1. Opening & introductie

- U heeft, samen met de minister van JenV in de brief van mei aangegeven doorbraken te willen forceren in de antiwitwasaanpak. Daarvoor zijn de maandelijkse sessies gehouden.
- U kunt aangeven blij te zijn hier vandaag aan tafel te zitten om de voortgang en de uitdagingen te bespreken.

2. Bespreken voortgang antiwitwasaanpak

a) Maandelijkse overleggen

- U kunt vragen hoe partijen de maandelijkse overleggen ervaren. Er zijn stappen gezet, maar er zijn meer stappen nodig. Het voorstel is daarom om de maandelijkse overleggen voort te zetten (de dag voor het bestuurlijk overleg is er ook nog een maandelijks overleg).

b) Behaalde resultaten

- U kunt aangeven dat u blij bent met de inzet van partijen en het positief vindt dat iedereen z'n schouders hieronder zet.
- U kunt benoemen dat dit traject blijvende inzet en actie van alle partijen vraagt. Van uzelf, en ook zeker van de banken en de andere publieke organisaties.
- U kunt aangeven dat u het wetsvoorstel ter implementatie van het AML-pakket in consultatie heeft gebracht in de zomer en dit ook zo spoedig mogelijk aan de Raad van State wil aanbieden. Daarnaast is ook de Wijzigingswet beperking toegang UBO-registers in werking getreden in de zomer.
- U kunt concreet de inzet van DNB op de risicogebaseerde aanpak benoemen bij onder andere de AMLA, en dat u waardeert dat zij nu een onderzoek doen naar de proportionaliteit van maatregelen bij klanten in het kader van de Wwft.
- U kunt waardering uitspreken voor DNB en de FIU en de AP voor hun werk op het gegevensdeling en specifiek artikel 75 van de nieuwe antiwitwasverordening.
- U kunt benoemen dat u blij bent dat de banken ook inzicht willen geven in de concrete resultaten die zij geboekt hebben en de kwantitatieve en kwalitatieve verbeteringen.

c) Knelpunten

- U kunt aangeven dat u het belangrijk vindt om te weten en inzichtelijk te maken wat burgers en bedrijven nu concreet merken en gaan merken van de verbeteringen die doorgevoerd worden. De banken spelen hierin een belangrijke rol.
- U kunt vragen welke concrete resultaten de bestuurders momenteel en op korte termijn zien en kunnen delen.
- U kunt aangeven dit ook mee te willen nemen in de voortgangsbrief van de witwasaanpak.

!

- U kunt vragen wat de organisaties verder nodig hebben om de vertaling naar concrete acties en meetbare resultaten nog beter te maken.
- Mogelijk dat de banken benoemen dat de nieuwe antiwitwasverordening en de uitwerking daarvan door de AMLA nog te *rule based* in plaats van *risk based* is.
 - U kunt benoemen dat DNB zich bij de AMLA inzet voor een *risk based* uitwerking van de antiwitwasverordening.
 - U kunt benoemen dat we met 27 lidstaten te maken hebben, het is belangrijk met andere lidstaten op te trekken ten behoeve van een *risk based* uitwerking.
 - U kunt benoemen dat banken ook zelf ruimte kunnen nemen die geboden wordt. Enerzijds willen we *risk based* wat gelijk kan staan aan meer open normen en eigen invulling, anderzijds geven banken aan wanneer dit gegeven wordt ze niet weten hoe ze dit moeten invullen.
 - U kunt benoemen dat wanneer banken ergens over twijfelen het goed is om dat aan te geven bij DNB. DNB staat open voor dergelijke signalen.
- Mogelijk dat de banken beginnen over dat ze een grote rol willen spelen in de projecten van het financieel expertise centrum (FEC). U kunt verwijzen naar Persoonsgegevens en benoemen dat ze dit vooral zelf bij het FEC moeten aankaarten. Het FEC is een samenwerkingsplatform met een publiek onderdeel en een publiek-private samenwerking op het terrein van financiële criminaliteit. Het ministerie is toegehoord bij het FEC.
- Mogelijk dat ING begint over de basisregistratie persoonsgegevens (BRP) en de aansluiting van banken hierop. Wij werken, samen met BZK, aan een voorstel om dit te regelen, zodat banken toegang tot o.a. de BSN hebben van consumenten en dit niet meer bij klanten hoeven uit te vragen. Bank geven echter aan ook toegang tot UBO-gegevens te willen krijgen. U kunt aangeven dat we UBO-gegevens niet betrekken in de beoogde BRP-aansluiting, omdat dit niet proportioneel is en buiten het doel valt om te voorkomen dat burgers onnodig worden uitgesloten van het financieel stelsel. UBO-gegevens zien immers op bedrijven. Dit moet via het UBO-register lopen, niet de BRP.
- Mogelijk beginnen banken over de mondelinge uitspraak van een vertegenwoordiger van de AP dat het goed zou zijn als banken voor de AI-modellen voor AML zich committeren aan dezelfde vereisten uit de AI-act als voor hoog risicotoeepassingen, ondanks dat de AI-act AML expliciet uitzondert.
 - U kunt benoemen dat u een level-playing field belangrijk vindt en dat het onwenselijk is dat in Nederland hogere eisen gaan gelden dan in andere EU-landen waar dezelfde AI-verordening en AML-verordening van toepassing is.
 - U kunt aan de AP vragen hoe deze dit ziet en hoe dit in andere landen werkt. Het gaat slechts om een suggestie van een medewerker van de AP in een van de maandelijkse sessies, geen formeel standpunt tot dusver.

3. Afsluiting en vervolgstappen

- U kunt aangeven dat u verwacht dat alle partijen zich blijven inzetten om de antiwitwasaanpak te verbeteren en dat u het belangrijk vindt om concrete resultaten te boeken die burgers en bedrijven echt merken.
- U kunt benoemen dat u de voortgangsbrief op de antiwitwasaanpak voor het Kerstreces naar de Tweede Kamer wil sturen en dat u de input van vandaag hierin betreft.

Toelichting

- Hieronder treft u toelichting aan bij de verschillende agendapunten en specifieke onderwerpen.
- Helemaal onderaan treft u een overzicht aan met de voortgang van de acties.
- We gaan COM betrekken voor het verdere proces m.h.o.o. verzending van de brief.

a) Maandelijks overleggen

- Sinds het bestuurdersoverleg komen wij maandelijks samen met ING, ABN Amro, Rabobank, de NVB, DNB, AP, OM, FIU en het FEC en het ministerie van JenV om voortgang te boeken op de witwas aanpak.
- De onderwerpen die zijn vastgesteld tijdens het bestuurdersoverleg van februari dit jaar zijn verdeeld over verschillende 'kopgroepen' van organisaties die maandelijks een memo opstellen ter bespreking in de maandelijks sessie. Hierbij wordt ingegaan op het doel van dit onderwerp, de voortgang/concrete acties, de meetbaarheid en het voorkomen van discriminatie. Organisaties pakken dit over het algemeen goed op.
- De maandelijks overleggen verlopen voorspoedig en er worden goede stappen gezet. De concrete verbeteringen voor o.a. burgers en bedrijven moeten nog wel zichtbaar worden.
- Ook is hernieuwd commitment van alle partijen op bestuurdersniveau wenselijk. We merken dat bepaalde partijen actiever deelnemen dan andere. De inbreng van de banken en DNB is over het algemeen actief en waardevol. Organisaties als de AP en het OM zijn meer afwachtend of terughoudend.

b) Behaalde resultaten

- De afgelopen tijd is er veel voortgang geboekt door DNB en Fin in de antiwitwas aanpak. DNB is een onderzoek naar de proportionaliteit van Wwft-maatregelen richting klanten aan het afronden en u hebt de implementatie van het AML-pakket in consultatie gebracht en werkt aan de acties op UBO en toegang van banken tot de BRP.
- Tegelijkertijd blijven de concrete meetbare resultaten (mijlpalen) vanuit andere partijen uit. Het is daarmee een 'enerzijds, anderzijds' verhaal: Enerzijds is de inzet van partijen in de afgelopen maanden goed, anderzijds moeten de concrete resultaten nog worden geboekt. We stellen daarom voor om voorlopig door te gaan met de maandelijks overleggen.

c) Knelpunten

- Concreet aandachtspunt bij de maandelijks overleggen is de vertaling naar concrete acties en meetbare resultaten voor burgers en bedrijven. Het is belangrijk dat bonafide burgers en bedrijven geen onnodige Wwft-lasten hebben.
- Het is van essentieel belang dat banken inzage geven in de concrete verbeteringen die zij doorgevoerd hebben en nog gaan doorvoeren. Zonder inzage in die verbeteringen kunnen we beperkt meten of de risicogebaseerde aanpak verbeterd.
- DNB is, vanuit hun rol, dit zo veel mogelijk inzichtelijk aan het maken en deelt dit met ons. In de effecten voor burgers en bedrijven hebben de banken het beste inzicht.

Risicogebaseerde aanpak

- Om de onnodige Wwft-lasten voor burgers en bedrijven te verminderen is het van belang dat de risicogebaseerde aanpak van banken verbetert. Oftewel: meer maatregelen en onderzoek bij hogere risico's, minder maatregelen en onderzoek bij lagere risico's.
- We begrijpen tot dusver van DNB en de NVB dat enerzijds het aantal hoog- en midden hoog risico zakelijke klanten de afgelopen jaren zijn afgenomen (van 135k naar 100k). Anderzijds worden bijvoorbeeld veel PEP's als hoog risico geclassificeerd (we hebben nog geen inzage of daarbinnen risicogebaseerd wordt gewerkt). Klein MKB en retail en vve's worden over het algemeen als laag risico gezien. We begrijpen ook dat een laag percentage van klanten die een rekening aanvragen wordt geweigerd op basis van de Wwft, maar dat sommige aanvragen niet worden afgerond door de klant zelf. Dat kan mogelijk komen door Wwft-vragen en dat klanten de aanvraag dan laten zitten.
- De NVB noemt ook dat de doorlooptijd voor een rekeningaanvraag is afgenomen. ING rapporteert zelf dat het aantal automatisch afgehandelde klantonderzoeken met 42% is gestegen en het aantal verzoeken om extra informatie met 52% is gedaald.
- De NVB geeft aan aanvullende data te kunnen leveren voor de voortgangsbrieven, we zijn daar nu over in gesprek. Dat gaat dan over bijvoorbeeld doorlooptijd per klantgroep, hoeveel contact er met de klant gezocht wordt en de frequentie hiervan. Ook geeft de NVB UBO data delen (hoeveel interactie klant, doorlooptijd UBO bepaling). Ook van DNB vragen we aanvullende data.
- Belangrijk is verder de nieuwe antiwitwasverordening. Poortwachters dienen deze verordening vanaf juli 2027 direct toe te passen. De wetgever kan daar geen eigen uitleg meer aan geven. De nieuwe antiwitwasautoriteit (AMLA) heeft dat wel met *guidance*.
- DNB en de FIU zitten in de *general board* van AMLA die deze *guidance* opstelt. De Europese Commissie keurt het vervolgens goed. DNB en FIU zetten zich in voor een risicogebaseerde uitleg van de *guidance* en hebben relatief veel medestanders. Wel blijft het zo dat 27 lidstaten er akkoord mee dienen te gaan. De *guidance* wordt de komende twee jaar nog opgesteld.
- Ook wij zetten ons in, binnen onze eigen rol richting Europese Commissie en andere lidstaten, voor een zo risicogebaseerd mogelijke uitleg.
- De rol van de banken is minstens zo relevant. Zij dienen de ruimte te gebruiken die de Wwft nu en straks de antiwitwasverordening biedt. Er wordt vaak nog gekozen voor de veilige route. Het is begrijpelijk waar de banken vandaan komen gezien de transacties met het OM, maar er dient wel een verandering te komen. Zij dienen ook actief zelf keuzes te maken. DNB staat hier ook voor open.

Basisregistratie persoonsgegevens (BRP)

- Met BZK werken we aan een BRP-aansluiting waarmee banken eenmalig bestaande gegevens kunnen opvragen/verifiëren en vervolgens (periodiek) vooraf afgebakende gegevens uit de BRP kunnen opvragen/verifiëren. Het gaat hier met name om het BSN nummer wat banken straks onder de nieuwe antiwitwasverordening verwerken.
- Een belangrijk punt in de onderbouwing is dat met een BRP-aansluiting van banken minder burgers onnodig worden uitgesloten van het financieel stelsel.

- De aansluiting vraagt een zorgvuldige afweging vanwege privacy en proportionaliteit; de wetgeving moet goed onderbouwd zijn.
- Banken geven herhaaldelijk aan ook de BSN van UBO's te willen opvragen via de BRP. Dit zijn gegevens van de UBO's van juridische entiteiten. Wij staan hier samen met BZK kritisch tegenover i.v.m. privacy overwegingen. Daarnaast is dit iets waar bij uitstek het UBO-register zich voor leent.

Artikel 75

- De Wwft biedt mogelijkheden tot gegevensuitwisseling tussen poortwachters. Er wordt weinig gebruik gemaakt hiervan.
- De antiwitwasverordening biedt straks in artikel 75 een duidelijker en breder kader voor gegevensuitwisseling door poortwachters. Om poortwachters te helpen en hen te stimuleren om op een correcte wijze hier gebruik van te maken lopen er een aantal initiatieven.
- FIU NL en FIU DUI zijn bezig met een pilot binnen de huidige wetgeving. Op die manier kan alvast vooruitgekeken worden naar hoe hier straks onder artikel 75 vanaf juli 2027 mee om kan worden gegaan.
- DNB werkt samen met de centrale bank van Ierland aan guidance op artikel 75. Dus hoe straks partijen onder artikel 75 gegevens kunnen uitwisselen.
- We begrijpen van de AP dat zij samen met andere data protectie toezichthouders uit lidstaten kijkt naar artikel 75 en hier ook guidance voor opstelt.

AI risico modellen

- De AP ziet dat AI mogelijk positief effect kan hebben in het voorkomen van witwassen, maar ziet ook grote risico's.
- De AI-verordening bepaalt welke risicomodellen laag, middel en hoog risico zijn. AML staat niet als hoog risico aangemerkt in de A-verordening. Financiële fraude is zelf expliciet uitgezonderd van hoog risicomodellen. Onze analyse is dat AML hier ook onder valt.
- In de AI-act zijn (op dit moment) in context van de financiële diensten alleen kredietwaardigheidstoetsen van natuurlijke personen en premiebepaling en risicobeoordeling voor levens- en ziektekostenverzekeringen als hoog risico aangemerkt.
- Desalniettemin noemt een medewerker van de AP dat de banken zich committeren aan de scherpere vereisten in de AI verordening voor hoogrisicotoepassingen, en AI toepassingen op AML-terrein als zodanig aan te merken. De AP is van mening dat het goed is als banken zich vrijwillig scharen onder die hoogste classificatie.
- We begrijpen dat er risico's kleven aan AI-modellen, maar vinden een Europees level-playing field ook belangrijk. Het is onwenselijk als er in Nederland anders met een EU-verordening wordt omgegaan. We hebben de AP dan ook gevraagd om duidelijkheid te verschaffen over hoe dit in andere lidstaten gaat. We hebben daar nog geen antwoord op.

Overzicht voortgang acties

Thema	Voortgang
Minder lasten / risicogebaseerde benadering	• DNB heeft een verkenning uitgevoerd naar de proportionaliteit van maatregelen die banken nemen i.h.k.v. de Wwft. DNB streeft naar een samenvatting hiervan publiekelijk te publiceren. • Er worden door DNB verdere, geanonimiseerde en geaggregeerde, gegevens verzameld om meer inzicht te geven in de risicogebaseerde aanpak. • Om de specifieke verbeteringen voor burgers en bedrijven inzichtelijk te maken brengt de NVB in kaart welke verbeteringen klanten (gaan) merken. De NVB levert hiervoor gegevens aan. • De NVB heeft hun standaarden – om banken te helpen specifieke elementen van de Wwft toe te passen – geëvalueerd en zal inzage in de evaluatie geven. • In de opdracht van de nieuwe nationale risicoanalyses witwassen en terrorismefinanciering (NRA's) vragen we de onderzoekers expliciet in te gaan op lage(re) risico's, om zo poortwachters te helpen bij hun risicobeoordeling. • We gaan verder met de implementatiewet en het implementatiebesluit van het AML-pakket zo risicogebaseerd mogelijk in te vullen. • De AMLA ontwikkelt guidance over de antiwitwasverordening. De inzet van DNB hierbij is een risicogebaseerde benadering. Tot dusver komt dat naar voren in de uitwerking van de AMLA.
Gegevensdeling	• We liggen op schema om banken vóór inwerkingtreding van het AML-pakket op een veilige en efficiënte manier aan te sluiten op de Basisregistratie Personen (BRP). Inzet is openbare consultatie voor het einde van het jaar. • Onder leiding van de FIU-NL is dit jaar een internationale pilot van start gegaan om gegevensdeling tussen poortwachters te verbeteren. Dit vindt plaats onder het huidige wettelijk kader, maar helpt om te verkennen wat straks onder de verordening mogelijk is. • We gaan initiatieven om digitale ID-bewijzen en <i>eID-wallets</i> in te zetten bij klantonderzoeken stimuleren, zodat die eind 2026 beschikbaar zijn en dit poortwachters en klanten helpt in het klantonderzoek.
UBO	• Het wetsvoorstel om de toegang tot het UBO-register te beperken is in werking getreden. • We verwachten dit jaar een algemene maatregel van bestuur publiekelijk te consulteren zodat risico's op onrechtmatig gebruik van UBO-gegevens verder worden beperkt. • Via het implementatiewetsvoorstel van het AML-pakket is voorzien in nieuwe bevoegdheden voor KVK om UBO-opgaven te verifiëren en voor het Bureau Economische Handhaving om te handhaven op het UBO-register. Samen met KVK en de toezichthouders gaan we nu na hoe deze bevoegdheden binnen de mogelijkheden die we hebben zo risicogebaseerd mogelijk kunnen invullen. • De AP brengt binnenkort advies uit over de mogelijkheid om poortwachters toegang te geven tot aanvullende informatie uit het UBO-register die zij nodig hebben voor het cliëntenonderzoek. • We komen met een duidelijke handleiding voor het bepalen van de UBO's in veel voorkomende gevallen. Hier worden ook poortwachters bij betrokken.
Toegang zakelijke betaalrekening	• U zet in op twee sporen: nationaal op zelfregulering en Europees op Europese wetgeving.

	• Banken en ondernemersorganisaties hebben de opdracht gekregen om voor het einde van 2026 een voorstel tot zelfregulering te doen voor het recht op een zakelijke betaalrekening. • Ze werken daarbinnen aan het opzetten van een meld- en hulppunt om de toegang van zakelijke klanten tot een betaalrekening te verbeteren. Wij zijn nauw betrokken bij de acties die de sector hiervoor neemt. • In het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) wordt blijvend aandacht gevraagd voor het verbeteren van de toegang van zakelijke klanten tot een betaalrekening. Ook spreken we met betrokken banken, ondernemersorganisaties en NPOs over de verbetermogelijkheden. Wij blijven ons in Europees verband, samen met Economische Zaken, inzetten voor een recht op toegang tot een zakelijke betaalrekening en hebben samen met een andere EU-lidstaat een non-paper ingediend bij de Europese Commissie. • Het voorstel voor zelfregulering loopt nu. We verwachten nog niet een volledige appreciatie te kunnen geven in deze brief. Ons voorstel is daarom om in de eerste helft van 2026 over de uitkomsten van deze acties en onze vervolgstappen de Kamer te informeren. Als zelfregulering en Europese regelgeving niet tot de gewenste resultaten leiden, gaan wij over tot maatregelen zoals een nationaal wettelijk recht op een zakelijke basisbetaalrekening. •
Trajecten waarvoor JenV in de lead is	
Overgang van melden ongebruikelijke transacties naar verdachte transacties	• Momenteel melden poortwachters ongebruikelijke transacties bij de FIU-Nederland. Vanaf juli 2027 moeten poortwachters verdachte transacties melden ingevolge de nieuwe antiwitwasverordening. • De AMLA maakt hiervan de uitwerking. JenV wil inzetten op heldere uitwerking hiervoor en wil dit Europees agenderen. Op zijn vroegst medio 2026 begint AMLA met het opstellen van deze reguleringsnormen. Samen met FIU-NL en DNB wordt nagedacht over het opstellen van een boodschap/spreeklijn die Nederlandse partijen in hun contacten met onder meer AMLA, de Europese Commissie en lidstaten kunnen gebruiken om tot een heldere uitwerking te komen.
Communicatiecampagne	• JenV verkent of en hoe doelgerichte en doelgroepgerichte communicatie zinvol kan zijn om burgers en ondernemers bewust te maken van de anti-witwasaanpak, en waarom zij daar soms mee te maken krijgen.
Misbruik rechtspersonen	• JenV voert momenteel een verkenning uit naar misbruik van rechtspersonen, in samenwerking met een breed scala aan belanghebbenden, waaronder andere ministeries, toezichthouders, experts en wetenschappers. • Na afronding van de verkenning (naar verwachting begin 2026) wordt de Kamer hier separaat over geïnformeerd.
Ondergronds bankieren	• De minister van JenV heeft een rapport naar de Tweede Kamer gestuurd van het WODC over ondergronds bankieren. • Dit jaar wordt de beleidsreactie op het rapport naar de Kamer gestuurd. Daarin zal worden ingegaan op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport, en wordt er gekeken naar handelingsperspectieven voor de toekomst.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Hieronder vindt u een overzicht van de relevante openstaande moties en toezeggingen die in verschillende Kamerbrieven en debatten zijn gedaan.

CD Financiële markten 11 september 2025	Toezegging om de Kamer te informeren wat de sector afspreekt omtrent zelfregulering basisbetaalrekening
CD witwassen 3 september 2025	Toezegging om eind 2025 aan de Kamer over de voortgang rondom zakelijke basisbetaalrekeningen te rapporteren
CD Eurogroep/Ecofinraad 2 april 2025	Toezegging om voor het einde van het jaar stappen te zetten wat betreft de zakelijke betaalrekening, en hierover schriftelijk te informeren.
Brief 14 februari 2025	Toezegging om voor het einde van 2025 een voortgangsbrief naar beide Kamers te sturen.
WGO UBO-registers februari 2025	• Motie De Vries (VVD) verzoekt de regering aanvullende maatregelen uit te werken om gegevens van mensen die met bedreiging te maken krijgen te beschermen • Motie Flach over strikt interpreteren van het begrip legitiem belang • Motie Flach over beperken lastendruk voor anbi's.
Tweeminuten debat Financiële Markten februari 2025	• Motie Faddegon over acceptatieplicht financiële dienstverleners voor alle Nederlandse rechtsvormen. • Motie Flach/Idsinga over aandringen dat banken het "ja, tenzij" principe hanteren bij accepteren van zakelijke klanten.
Algemene Financiële Beschouwingen November 2022	Motie Prast verzoekt de regering om te voorkomen dat banken een rekening weigeren of eenzijdig opheffen zonder dat daar vanuit perspectief van witwassen een gerechtvaardigde reden voor is.
Tweeminutendebat Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering April 2022	Motie Azarkan over het voor banken onmogelijk maken om gehele branches een bankrekening te ontzeggen.
Debat implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn februari 2018	Toezegging om de lasten van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) blijvend te monitoren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de minister

119

Generale Thesaurie
Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Voortgang en vervolg nieuwe anti-witwasaanpak

Datum

15 augustus 2025

Notanummer

2025-0000259219

Bijlagen

1. Kamerbrief nieuwe anti-witwasaanpak

Aanleiding

- Op 19 februari heeft u samen met de minister van JenV een sessie op bestuurdersniveau gehad met de banken en een aantal partijen uit de antiwitwasketen over de vormgeving van nieuwe anti-witwasaanpak.
- Op 14 mei heeft u samen met de minister van JenV uw nieuwe anti-witwasaanpak met de Kamer gedeeld. Op 3 september vindt het commissiedebat witwassen plaats.
- Deze nota gaat in op de voortgang en het vervolg van de nieuwe anti-witwasaanpak.

Beslispunten

- 8 Bent u akkoord om eind dit jaar/begin volgend jaar een nieuwe bestuurderssessie te organiseren met dezelfde partijen samen met de minister van JenV? Tijdens de sessie in februari heeft u richting de anderen aangegeven dat u in het najaar weer een bijeenkomst organiseert. Inmiddels is gebleken dat in het najaar verkiezingen plaats vinden, daarom adviseren we om daarna de volgende bestuurderssessie te organiseren.
- 8 Bent u akkoord om na de bestuurderssessie een kamerbrief te sturen waarin u, samen met de minister van JenV, de Kamers informeert over de voortgang op de nieuwe anti-witwasaanpak? In de brief van 14 mei (bijlage 1) staat dat u de Kamers in het najaar informeert over de voortgang. Ons inziens is het meest nuttig om het parlement te informeren nadat u opnieuw met de bestuurders heeft gesproken.
- Deze beslispunten worden ook aan de minister van JenV voorgelegd.

Kernpunten

- Sinds de bestuurderssessie in februari organiseren wij maandelijks op expertniveau sessies met de banken en de andere partijen uit de antiwitwasketen die bij de bestuurderssessie aanwezig waren. Deze sessies worden door de betrokkenen als positief beoordeeld. Wel is het nodig om de acties van partijen concreter te maken.
- Een nieuwe sessie op bestuurdersniveau kan helpen om de resultaten van deze sessies verder te versterken.
- Een deel van de acties die u in de nieuwe anti-witwasaanpak heeft gepresenteerd zijn opgenomen in het implementatiewetsvoorstel van het AML-pakket dat op 4 juli in internetconsultatie is gegaan. Wij streven ernaar het wetsvoorstel voor het eind van het jaar aan de Raad van State aan te bieden

en volgend jaar naar de Tweede Kamer te sturen. De komende tijd worden de consultatiereacties en de uitvoeringstoetsen verwerkt. De uitvoeringstoetsen zijn nog niet allemaal beschikbaar, naar verwachting kost verwerking daarvan enige tijd.

- Alle onderwerpen uit de brief zijn besproken tijdens de maandelijkse sessies van de afgelopen maanden. Tegelijkertijd is verdere uitwerking op onderwerpen nodig. Ons voornemen is daarom deze sessies in ieder geval tot 2027 door te laten lopen. De steun voor doorgaan is er.
- Momenteel zetten we met betrokken partijen stappen om de meetbaarheid te koppelen aan de lopende acties. Zo krijgen we beter inzicht in de voortgang. In de brief aan het parlement willen we de voortgang die is geboekt melden en inzichtelijk maken hoe we de voortgang gaan meten.
- In de toelichting vindt u een overzicht met de inhoudelijke vooruitgang die er op de beleidsthema's is geboekt.

Toelichting

Maandelijkse sessies

- Sinds het bestuurlijk overleg van februari worden maandelijkse sessies georganiseerd met de banken (ING Bank, ABN AMRO, Rabobank en de NVB), DNB, FIU-Nederland, de AP, het Openbaar Ministerie, het FEC en JenV.
- In elke sessie worden enkele inhoudelijke thema's behandeld waarvoor een kopgroep van deelnemers een memo voorbereidt. De memo's gaan in op de doelen op dit thema, welke acties door wie worden uitgevoerd en op welke manier de doelen te meten zijn.
- Tijdens de sessies worden de memo's besproken en worden afspraken gemaakt of vervolgstappen besproken om tot een gezamenlijke aanpak te komen.
- Aangezien discriminatie een breed onderwerp is dat op veel thema's van toepassing is, bevat elke memo ook een toelichting welke rol discriminatie speelt en hoe dit voorkomen wordt.
- De concrete voortgang en resultaten van de maandelijkse sessies worden maandelijks bijgehouden en als apart agendapunt besproken.

Inhoudelijke toelichting op onderwerpen brief

Thema	Voortgang
Minder lasten voor poortwachters en hun klanten / risicogebaseerde benadering	• De Wwft en straks de AMLR-verordening schrijven een risicogebaseerde invulling van de anti-witwasverplichtingen voor. Dit betekent dat poortwachters hun inspanningen aanpassen op basis van het witwasrisico. Bij hoge risico's moet meer inspanning worden geleverd en bij lage risico's juist minder. Dit moet leiden tot lagere lasten voor poortwachters en bonafide klanten. • De nieuwe Europese anti-witwasautoriteit, AMLA, is samen met alle nationale EU-toezichthouders bezig met het opstellen van technische uitvoeringsnormen, die de verplichtingen voor poortwachters uit de AMLR verder inkleuren. DNB en FIU nemen hieraan deel vanuit Nederland. DNB, die meedenkt over de verplichtingen voor poortwachters zet hier zelfstandig in op een risicogebaseerde benadering. • DNB heeft de afgelopen jaren ingezet op het verbeteren van de risicogebaseerde benadering zowel voor banken als henzelf. Sindsdien zijn banken hier druk mee bezig, en heeft de NVB (sector)standaarden opgesteld. De NVB is momenteel bezig met het evalueren van deze standaarden.

	Eerste resultaten van deze evaluatie zijn gemengd. De PEP-standaard is goed ontvangen en heeft tot aantoonbare resultaten geleid, bijvoorbeeld een verlaging in het aantal PEPs dat als hoog risico wordt aangemerkt door banken. Andere standaarden, zoals die voor UBO's, hebben nog niet het gewenste effect. Wij blijven ons hiervoor inzetten in de maandelijkse sessies.
Gegevensdeling	- Het Europese AML-pakket verplicht banken meer gegevens van (bestaande) klanten op te slaan en te verifiëren. Met BZK werken we aan een aansluiting op de Basisregistratie Persoonsgegevens (BRP) waarbij banken eenmalig bestaande gegevens kunnen verifiëren en vervolgens (periodiek) vooraf afgebakende gegevens uit de BRP kunnen opvragen/verifiëren. Dit heeft als doel de lastendruk bij zowel klanten als banken te verlagen. - Door onvoorziene omstandigheden aan de kant van BZK is het nog niet gelukt om een formeel akkoord te krijgen van de staatssecretaris van BZK op het starten van de wetgevingsprocedure voor de BRP-aansluiting. BZK streeft ernaar dit akkoord deze maand nog te krijgen. Vooruitlopend daarop zijn we met BZK al begonnen met het opstellen van de concept AMvB. Naar verwachting gaat deze voor het eind van het jaar in consultatie. - De FIU-Nederland is samen met de Duitse FIU en een aantal banken een gegevensdeling pilot gestart, opgezet binnen de huidige juridische kaders, omdat het niet mogelijk is op het AML-pakket vooruit te lopen. Het AML-pakket verruimt straks de mogelijkheden om gegevens te delen; met de pilot kan ervaring met gegevensdeling worden opgedaan. De pilot beoogt ook direct bruikbare resultaten op te leveren.
UBO	- De nieuwe anti-witwas aanpak zet in op het beter bruikbaar maken van het UBO-register. Een deel hiervan is onderdeel van het AML-pakket. - In de consultatieversie van het Implementatiewetsvoorstel van het AML-pakket (Iwt) is een grondslag opgenomen om bij AMvB poortwachters aan te wijzen die toegang krijgen tot aanvullende gegevens in het UBO-register, zoals adresgegevens en het BSN. - Bij de AP is hiervoor ook om advies gevraagd, nu dit gevoelig kan liggen. - KVK werkt daarnaast op dit moment aan een uitvoeringstoets op de Iwt. KVK is verzocht om hierin aan te geven wat de mogelijkheden zijn om de lastendruk als gevolg van het UBO-registratieproces verder te beperken. - Met NVB en KVK worden gesprekken gevoerd over de mogelijkheden om het UBO-register betrouwbaarder en bruikbaarder te maken voor poortwachters. Er wordt onder andere gekeken of het UBO-onderzoek versimpeld kan worden. Dit is ook afhankelijk van de uitwerking van Europese lagere regelgeving. NL vraagt hier in Europees verband ook aandacht voor. - Er wordt gewerkt aan de consultatieversie van een AMvB waarmee (rechts)personen met een legitiem belang toegang kunnen krijgen tot het UBO-register. In deze AMvB wordt ook opgenomen dat UBO's die aangifte hebben gedaan van bedreiging kunnen worden afgeschermd in het UBO-register.
Toegang zakelijke betaalrekening	Op 1 juli jl. heeft er een directeurenoverleg plaatsgevonden tussen FIN, NVB, Betaalvereniging, VNO-NCW en DNB. De banken en ondernemersorganisaties spraken af, om de toegang van zakelijke betaalrekeningen te verbeteren, een hulppunt in te richten voor zakelijke klanten die hierin knelpunten ervaren. Dit hulppunt zal klanten informatie en advies verstrekken en helpen bij het verkrijgen van een zakelijke betaalrekening bij een bank.

	- Afspraken en basisfunctionaliteiten van het hulppunt komen in afspraken vast te liggen. FIN zet erop in dat het hulppunt meetbare informatie over de weigering van zakelijke klanten zal bijhouden (e.g. doorlooptijden, redenen voor weigeringen). De sectorpartijen delen begin september de conceptafspraken. FIN leest hierop mee. - De NVB heeft een steekproef gedaan naar zakelijke klanten die geweigerd worden op basis van niet-Wwft gerelateerde redenen. Uit de resultaten blijkt dat veel zakelijke klanten indirect alsnog vanwege Wwft redenen worden afgewezen, zoals bijvoorbeeld door het niet aanleveren van de juiste documentatie. - Daarnaast blijft FIN in Europees verband zich inzetten voor een Europees recht op een basisbetaalrekening voor zakelijke klanten.
<i>Trajecten waarvoor JenV in de lead is</i>	
Overgang van melden ongebruikelijke transacties naar verdachte transacties	- Momenteel melden poortwachters ongebruikelijke transacties bij de FIU-Nederland. Vanaf juli 2027 moeten poortwachters verdachte transacties melden. De nieuwe definitie staat in de AMLR en wordt door AMLA verder uitgewerkt in technische reguleringsnormen. - Op zijn vroegst medio 2026 begint AMLA met het opstellen van deze reguleringsnormen. Samen met FIU-NL en DNB wordt nagedacht over het opstellen van een boodschap/spreeklijn die Nederlandse partijen in hun contacten met onder meer AMLA, de Europese Commissie en lidstaten kunnen gebruiken om tot een heldere uitwerking te komen. Het is uiteindelijk aan DNB en FIU om bij AMLA hier zelf op in te zetten.
Communicatiecampagne	- JenV verkent of en hoe doelgerichte en doelgroepgerichte communicatie zinvol kan zijn om burgers en ondernemers bewust te maken van de anti-witwas aanpak, en waarom zij daar soms mee te maken krijgen. - Mogelijk kan hiervoor aansluiting worden gevonden bij de koepelcampagne 'Houd misdaad uit je buurt' van JenV.
Misbruik rechtspersonen	- JenV voert momenteel een verkenning uit naar misbruik van rechtspersonen, in samenwerking met een breed scala aan belanghebbenden, waaronder andere ministeries, toezichthouders, experts en wetenschappers. - Na afronding van de verkenning (naar verwachting begin 2026) wordt de Kamer hier separaat over geïnformeerd.
Ondergronds bankieren	- Ondergronds bankieren is als groot risico geïdentificeerd in de NRA Witwassen 2023. Een binnenkort te publiceren rapport van het WODC over ondergronds bankieren laat zien dat ondergrondse bankiers op grote schaal crimineel geld verplaatsen voor de georganiseerde criminaliteit in Nederland en daarbuiten. - Dit najaar wordt de beleidsreactie op het rapport naar de Kamer gestuurd. Daarin zal worden ingegaan op de conclusies en aanbevelingen uit het rapport, en wordt er gekeken naar handelingsperspectieven voor de toekomst.

Communicatie
n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

Hieronder vindt u een overzicht van de relevante openstaande moties en toezeggingen die in verschillende Kamerbrieven en debatten zijn gedaan.

Brief 14 februari 2025	Toezegging om voor het einde van 2025 een voortgangsbrief naar beide Kamers te sturen.
CD Eurogroep/Ecofinraad 2 april 2025	Toezegging om voor het einde van het jaar stappen te zetten wat betreft de zakelijke betaalrekening, en hierover schriftelijk te informeren.
WGO UBO-registers februari 2025	• Motie De Vries (VVD) verzoekt de regering aanvullende maatregelen uit te werken om gegevens van mensen die met bedreiging te maken krijgen te beschermen • Motie Flach over strikt interpreteren van het begrip legitiem belang • Motie Flach over beperken lastendruk voor anbi's.
Tweeminuten debat Financiële Markten februari 2025	• Motie Faddegan over acceptatieplicht financiële dienstverleners voor alle Nederlandse rechtsvormen. • Motie Flach/Idsinga over aandringen dat banken het "ja, tenzij" principe hanteren bij accepteren van zakelijke klanten.
Algemene Financiële Beschouwingen November 2022	Motie Prast verzoekt de regering om te voorkomen dat banken een rekening weigeren of eenzijdig opheffen zonder dat daar vanuit perspectief van witwassen een gerechtvaardigde reden voor is.
Tweeminutendebat Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering April 2022	Motie Azarkan over het voor banken onmogelijk maken om gehele branches een bankrekening te ontzeggen.
Debat implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn februari 2018	Toezegging om de lasten van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) blijvend te monitoren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.